

Зінченко Є. В.
здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньої-професійної програми «Політологія»
Житомирський державний університет імені Івана Франка,
м. Житомир, Україна

МІНСЬКІ УГОДИ – ЗРАДА ЧИ ПОРЯТУНОК ДЛЯ ТОГОЧАСНОЇ УКРАЇНИ

Мінські угоди — це міжнародні договори, підписані в Мінську в 2014 і 2015 роках, спрямовані на припинення військових дій між Україною та проросійськими силами в Україні. Мінські угоди передбачають проведення ряду заходів, включаючи припинення вогню, відведення важкого озброєння, обмін полоненими, розведення сил та контроль за кордоном, політичну амністію та проведення локальних виборів на

окремих територіях, де військовий конфлікт існує. Однак, хоча угоди були підписані, загального успіху в їх виконанні досягнути не вдалося.

Війна в Україні продовжується, а бойовики та російські війська продовжують провокувати напади на українські позиції. Мінські угоди також є предметом обговорення між міжнародними лідерами та викликають багато суперечок щодо їх ефективності та впливу на конфлікт. Аналіз наявних досліджень і обговорень зазначеної проблеми дозволив з'ясувати, що думки щодо Мінських угод можуть розходитися. Не існує також чіткої думки стосовно того є вони зрадою або порятунком для України. Мінські угоди, які були укладені у 2014 і 2015 роках, мали на меті зупинення збройного конфлікту на сході України між українською армією і військами самопроголошених республік Донбасу. Угоди були підписані представниками України, Росії, ОБСЄ та самопроголошеними республіками Донбасу. Деякі критики вважають Мінські угоди зрадою для України, тому що вони пов'язані зі зниженням впливу уряду України на східні області і присутністю вимог, які сприяють російському впливу на території, де діяв конфлікт. Інші – вважають, що угоди позбавили кремль від відповідальності за свої дії на Донбасі.

Існують і ті, хто вбачають Мінські угоди необхідним кроком до вирішення конфлікту в мирний спосіб. Зокрема, угоди встановлюють проведення припинення вогню, зняття важкої зброї з передової, обмін полоненими, а також вирішення політичних питань. Окремі міркування вбачають угоди як компромісний шлях, що дозволяє зупинити активні бойові дії та запобігти ще більшому розширенню конфлікту.

Євген Дикий, політичний і військовий аналітик, ветеран АТО, колишній командир роти в батальйоні «Айдар» (2014) в ексклюзивному інтерв'ю ТСН.ua. зауважив, що якби не перші «Мінські угоди», то 2014 року російська армія могла б захопити навіть Харків. Проте він розкритикував другі «Мінські угоди», назвавши це капітуляцією. Військовий аналітик пояснив, після їхнього підписання росія, цьому дуже раділа...[1].

Представниця влади, голова партії ВО «Батьківщина» Ю. Тимошенко у прямому етері суспільно-політичного ток-шоу «Право на владу» на 1+1 зауважила «У нас зараз стоїть питання: існування або, по суті, неіснування суверенної України. Мінські угоди — це не просто домовленості, які можна зробити, а потім обійти, якимось адаптувати. Це великий обман. Нам треба чітко і ясно сказати, припинити гру, яка ведеться вісім років, яка завела Україну у той глухий кут, у якому ми зараз знаходимося. Треба чесно сказати, що в такому вигляді, як написаний Мінськ-2, – це неприйнятно для України» [2]

Щодо оцінки зазначених угод міжнародною спільнотою, можемо навести міркування аналітиків Шведського інституту міжнародних справ Хуго фон Ессена і Андреаса Умланда, які зауважили, що «Всупереч

поширеному переконанню, Мінські угоди не були потенційним інструментом для досягнення рішення чи шляху до миру... « [3]. Дослідники, критично оцінюючи «Мінськ-І» і «Мінськ-ІІ», констатували «Для критиків Мінських угод навіть тоді було зрозуміло, що це був лише інструмент Путіна закріпити заморожений конфлікт, який би дав Росії різні можливості розширити контроль над Україною і саботувати її подальший прогрес. Те, що вони виявилися лише черговим кроком на шляху до ще більш кривавої війни – це результат щонайменше трьох фундаментальних проблем, пов'язаних з появою, змістом і наслідками цих домовленостей. Їх потрібно чітко усвідомити та уникнути в майбутньому» [4].

На нашу думку, питання про те, чи Мінські угоди є зрадою чи порятунком для України, є дуже складним і суперечливим. Окремі громадяни вважають Мінські угоди зрадою для України, оскільки вони, на їх думку, не гарантують повне відновлення територіальної цілісності України і надають занадто багато переваг росії. Критики угод вважають, що відведення владних повноважень Донецькій і Луганській областям, а також амністія для бойовиків і проведення виборів на окупованих територіях під російським контролем, ослаблюють Україну і дозволяють країні-агресору зберігати вплив на сході країни. Є також громадяни, які вважають, що Мінські угоди є прагматичним компромісом, який дозволяє зупинити активні бойові дії та відновити мінімальну стабільність в регіоні. Вони стверджують, що угоди дозволяють захистити життя та безпеку мирних жителів, а вибори та політичні процеси на окупованих територіях можуть стати можливим кроком до повернення цих областей під контроль України.

Проте варто зауважити, що незалежно від думки кожної окремої особи, важливо пам'ятати, що Мінські угоди є домовленістю, і їх виконання залежить від багатьох факторів і сторін, які беруть участь в конфлікті. Для досягнення мирного врегулювання конфлікту в Донбасі потрібно спільних зусиль і довгострокових політичних рішень, які врятовують інтереси всіх сторін.

Зрештою, оцінку Мінських угод можна зробити тільки з плином часу, оскільки реалізація угод швидко затягується, і не всі пункти виконуються. Важливо врахувати, що безумовної ідеальності угод не існує, і їх оцінка повинна ґрунтуватися на практичних результатах та довгострокових наслідках.

Узагальнюючи, можемо зазначити, що Мінські угоди – це документи, що передбачали врегулювання військового конфлікту на сході України між українською владою і неконтрольованими Києвом бойовиками, підтримуваними російською федерацією. Перший документ, Мінський протокол, був підписаний у вересні 2014 року і містив 12 пунктів, які мали надати основу для припинення вогню та політичного

врегулювання конфлікту. Однак, домовленості не були виконані і загальний стан напруженості продовжував тривати. Другий документ, Мінські угоди, були підписані у лютому 2015 року і включав 13 пунктів. Ці угоди встановлювали режим припинення вогню, повітряну та кордонну блокаду, обмін заручниками, стягнення важкого озброєння тощо. Однак, реалізація угод також була неповною, що призвело до продовження насильства і конфлікту. Мінські угоди є важливою основою для вирішення ситуації на сході України, але їх ефективність залежить від виконання всіх учасників конфлікту зобов'язань, затверджених у документі.

Література:

1. «України б вже не існувало»: військовий аналітик про те, чому «Мінськ-2 «було неможливо виконати. ТСН.UA. URL: <https://tsn.ua/exclusive/ukrayini-b-vzhe-ne-isnuvalo-veteran-ato-pro-te-chomu-minsk-2-bulo-nemozhливо-vikonati-2437660.html>.
2. «Великий обман»: Тимошенко назвала Мінські угоди неприйнятними для України/ ТСН.UA. URL: <https://tsn.ua/exclusive/velikiy-obman-timoshenko-nazvala-minski-ugodi-nepriynyatnimi-dlya-ukrayini-1980379.html>
3. Мінські угоди закріпили російські стратегії, які призвели до повномасштабного вторгнення, – Foreign Policy. TEXTY.ORG.UA. URL: <https://texty.org.ua/fragments/107199/minski-uhody-zakripyly-rosijski-stratehiyi-yaki-pryzvely-do-povnomasshtabnoho-vtorhnennya-foreign-policy/>
4. Мінські угоди закріпили російські стратегії, які призвели до повномасштабного вторгнення, – Foreign Policy. TEXTY.ORG.UA. URL: <https://texty.org.ua/fragments/107199/minski-uhody-zakripyly-rosijski-stratehiyi-yaki-pryzvely-do-povnomasshtabnoho-vtorhnennya-foreign-policy/>